

Èkejọ Jẹ ti Àwọn Meje — Nọmbà Kẹta

Dáníẹ̀lì Keji

Jeff Pippenger

2023-09-17

Ìbèèrè tí a ó wá ojútúú rẹ̀ nínú àpilẹ̀kọ yìí ni bí ìtókasi àkókò sí àwọn ijoba àsọtẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì nínú Danieli orí kejì ẹ̀ ba ìtókasi ikeyin sí àwọn ijoba àsọtẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì mu nínú Ìfihàn orí kẹ̀tálá-dín-lógún. Èrò mi ni láti gbé àwọn ìbèèrè kan dide nípa ohun tí a dá mọ̀ ní tòótọ̀ nínú ère Nebukadnessari àti ipò àwọn asájú-òná, pé ìtàn wọn sojú àkókò tí òkúta náà yóò kọ̀lu ẹ̀sẹ̀ ère náà.

Arábirin White sáfihàn pé a ti dé ipò tí “a fi ẹ̀sẹ̀ ère náà, nínú èyí tí a ti pò irin mọ̀ amọ̀ ẹ̀rẹ̀, sojú isẹ̀ mímọ̀ Ọ̀lọ̀run,” èyí tí ó tún sàlàyé síwájú sí gégé bí “ìdapọ̀ ogbọn ijo àti ogbọn ijoba.”

“A ti dé àkókò kan tí a fi ẹ̀sẹ̀ ère náà hàn gégé bí àpẹ̀rẹ̀ isẹ̀ mímọ̀ Ọ̀lọ̀run, nínú èyí tí a ti da irin pò mọ̀ amọ̀ tútù. Ọ̀lọ̀run ní ènìyàn kan, àwọn ènìyàn àyànfẹ̀, tí imọ̀ye iyàtò wọn gbódò jẹ̀ mímọ̀, tí kò gbódò di aláimímọ̀ nípa fifi igi, koríko gbígbe, àti idòtí àgbàdò lé orí ipilẹ̀. Gbogbo ọ̀kàn tí ó jẹ̀ olóòótọ̀ sí àwọn òfin Ọ̀lọ̀run yóò rí i pé àmì iyàtò igbàgbọ̀ wa ni Sábá ọjó keje. Bí ijoba bá bu ọ̀lá fún Sábá gégé bí Ọ̀lọ̀run ti pàṣe, yóò dúró nínú agbára Ọ̀lọ̀run àti nínú ààbò igbàgbọ̀ tí a fi lé àwọn ẹ̀ni mímọ̀ lówó lẹ́ẹ̀kan soṣo. Sùgbón àwọn olóṣẹ̀lú yóò gbé Sábá èké ga, wọn yóò sì da igbàgbọ̀ ẹ̀sìn wọn pò mọ̀ isètíléyìn ọ̀mọ papacy yìí, ní fifi í ga ju Sábá tí Olúwa ti yà sọtọ̀ tí ó sì ti bù kún, tí Ó sì ti fi í sọtọ̀ kí ènìyàn máa pa á mọ̀ ní mímọ̀, gégé bí àmì láàárín Ọ̀un àti àwọn ènìyàn Rẹ̀ títí dé ẹ̀gbẹ̀rún iran. Ìdapọ̀ isẹ̀ ẹ̀sìn àti isẹ̀ ijoba ni a fi irin àti amọ̀ sàpẹ̀rẹ̀. Ìṣọ̀kan yìí n sọ gbogbo agbára àwọn ijo di aláìlera. Fífún ijo ní agbára ipínlẹ̀ yìí yóò mú àbájáde búburú wá. Àwọn ènìyàn ti fẹ̀rẹ̀ kojá ojú ifaradà Ọ̀lọ̀run. Wọn ti fi agbára wọn sínú òṣẹ̀lú, wọn sì ti darapọ̀ mọ̀ papacy. Sùgbón àkókò yóò dé tí Ọ̀lọ̀run yóò jẹ̀ àwọn tí wọn ti sọ òfin Rẹ̀ di asán níyà, isẹ̀ búburú wọn yóò sì padà bọ̀ sọ́rí ara wọn.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 4, 1168.

Àkókò tí a ti dé sí nígbà tí isẹ̀ mímọ̀ Ọ̀lọ̀run n dá isẹ̀lú ijo àti isẹ̀lú ipínlẹ̀ pọ̀, jẹ̀ àpejuwe àkókò kan tí n tẹ̀síwájú diẹ̀diẹ̀. Ó sọ pé ìdapọ̀ náà “n sọ gbogbo agbára àwọn ijo di aláìlera,” àti pé yóò “mú àwọn ẹ̀sì búburú wá,” àti pé “àkókò náà yóò dé tí Ọ̀lọ̀run yóò fi jìyà àwọn tí wọn ti sọ òfin Rẹ̀ di asán.”

Ìdapọ̀ ijo àti ijoba tí ó n sọ agbára àwọn ijo di aláìlera jẹ̀ àpẹ̀júwe ijo Págámù, níbi tí isọ̀kan ogbọn-ìṣàkóso ijo àti ogbọn-ìṣàkóso ipínlẹ̀ ti sàpẹ̀rẹ̀ iyapa kúrò nínú igbàgbọ̀ tí ó sájú ìfihàn ènìyàn ẹ̀sẹ̀. Págámù àti ọ̀ba-ọ̀ba tí ó sàpẹ̀rẹ̀ àdéhùn àárín ẹ̀sìn Kristeni àti ibòrìṣà n sẹ̀lẹ̀ nínú ijoba kẹ̀rin ti Dáníẹ̀lì méjì. A sàpẹ̀rẹ̀ àdéhùn náà nínú Dáníẹ̀lì méjì pèlú lílo ọ̀rọ̀ náà “amọ̀.”

Ìwọ, ọ̀ba, ríran, sì kiyèsì i, àwòrán nílá kan. Àwòrán nílá yìí, tí imọ̀lẹ̀ rẹ̀ tayọ gidigidi, dúró níwájú rẹ̀; ìrísí rẹ̀ sì jẹ̀ ohun ẹ̀rù. Orí àwòrán yìí jẹ̀ wúra dárádára, àyà rẹ̀ àti apá rẹ̀ jẹ̀ fàdákà, inú rẹ̀ àti itan rẹ̀ jẹ̀ bàbà, Èsẹ̀ rẹ̀ jẹ̀ irin, ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ apá kan jẹ̀ irin, apá kan sì jẹ̀ amọ̀. Ìwọ n wo títí di pé a ya òkúta kan jáde láísí ọ̀wọ̀, èyí tí ó lu àwòrán náà ní ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ tí ó jẹ̀ irin àti amọ̀, ó sì fọ̀ wọn tútútú. Danieli 2:31–34.

Bí itumò Dáníèlì ẹ̀ẹ̀ ń bá a lọ, kì í ẹ̀ẹ̀ “amò” mò, ẹ̀ẹ̀gbòn ó di amò ẹ̀ẹ̀gbìn, tàbí “amò pètẹ̀.”

Àti nítorí pé iwọ̀ rí ẹ̀ẹ̀ àti ìkà ẹ̀ẹ̀ nàà, apá kan nínú amò amòkòkò, apá kan sì nínú irin, ìjọba nàà yóò pín sí méjì; ẹ̀ẹ̀gbòn agbára irin yóò wà nínú rẹ̀, nítorí pé iwọ̀ rí irin tí a dà pọ̀ mọ̀ amò tútù. Dáníèlì 2:41.

Amò mímọ̀ tí í ẹ̀ẹ̀ amò Ọ̀kòkò-amò yí padà di amò ẹ̀ẹ̀. Tí Ọ̀lórún ni Ọ̀kòkò-amò àtòrunwá, iṣẹ̀ rẹ̀ kì í ẹ̀ẹ̀ ẹ̀ẹ̀ lááláé.

Ẹ̀ẹ̀gbòn nísinsinyí, Olúwa, iwọ̀ ni Baba wa; àwa ni amò, iwọ̀ sì ni amòkòkò wa; àwa gbogbo sì jẹ̀ iṣẹ̀ ọ̀wọ̀ rẹ̀. Isaiah 64:8.

Nínú itàn Róòmù keferi, ìjọ Símírínà jẹ̀ amò mímọ̀. Nínú itàn Pérgámù, tí í ẹ̀ẹ̀ ìjọba kẹ̀rín nínú Dáníèlì orí kejì, amò nàà yí padà sí amò tí a ti pọ̀ mọ̀ ẹ̀ẹ̀. Ohun tí a kọ́kọ̀ mẹnù kàn sí nínú ẹ̀ẹ̀ nàà gégé bí “amò” lásán, àti lẹ̀yìn nàà gégé bí “amò amòkòkò”, yí padà sí “amò tí a ti pọ̀ mọ̀ ẹ̀ẹ̀”, bí itumò nàà ẹ̀ẹ̀ ń tẹ̀síwájú. Pérgámù ni ibi tí a ti mú iyípadà nàà ẹ̀ẹ̀ ní ètẹ̀ láti pèsè ọ̀nà fún Tiatírà, tàbí Róòmù pọ̀pọ̀. Iyípadà láti “amò” sí “amò tí a ti pọ̀ mọ̀ ẹ̀ẹ̀” ni iṣubú kúrò nínú òtítọ̀ nàà tí ó pèsè ọ̀nà fún Tiatírà, èyí tí Pọ̀lù sọ ní “iṣubú kúrò ní àkókò” nínú Tẹ̀salóníkà Kejì.

Àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Miller kò lè rí iran nàà kojá ìjọba kẹ̀rín ti Róòmù, wọn sì retí pé Ìpadàbọ̀ Kejì ti Kristi yóò jẹ̀ iṣẹ̀lẹ̀ àṣotẹ̀lẹ̀ tí ó tẹ̀lẹ̀, nítorí ọ̀kúta tí ó lu ẹ̀ẹ̀ ère nàà dúró fún Ìpadàbọ̀ Kejì. Ẹ̀ẹ̀gbòn, ẹ̀ẹ̀ Kristi dá ìjọba kan sílẹ̀ ní ọ̀dún 1798? Ó wá sínú Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀ ní October 22, 1844, láti gba ìjọba kan, ẹ̀ẹ̀gbòn ẹ̀ẹ̀ a dá a sílẹ̀ ní àkókò nàà?

Ìdáhùn sí àkókò nínú àwọn ibeèrẹ̀ méjèjè nàà ni pé Kristi kò fi ìjọba Rẹ̀ tí ó wà láé kalẹ̀ ní ọ̀dún 1798. Ibeèrẹ̀ kejì nàà, bóyá tàbí bèẹ̀ kó Kristi fi ìjọba Rẹ̀ tí ó wà láé kalẹ̀ ní October 22, 1844, idáhùn sí i nàà sì jẹ̀ pé bèẹ̀ kó.

Ẹ̀ẹ̀ a dá ìjọba kan sílẹ̀ ní àkókò Róòmù abòrìṣà? Mo béèrẹ̀ èyí nítorí pé àwọn aṣáájú-àkókò lóye ìjọba kẹ̀rín gégé bí Róòmù abòrìṣà àti Róòmù Pápà ní papọ̀, èyí tí ó fi ọ̀dún 1798 hàn gégé bí iparí ìjọba kẹ̀rín nígbà tí Kristi yóò gbé ìjọba ayérayé kalẹ̀. Ẹ̀ẹ̀gbòn iwé Ifihàn mọ̀ àwọn ìjọba mẹ̀rín tí ń tẹ̀lẹ̀ Róòmù abòrìṣà.

Bí ìjọba kẹ̀rín ti irin nínú Dáníèlì orí kejì bá kàn jẹ̀ aṣojú Róòmù aláìgbàgbọ̀, níbi tí àdàpọ̀ Constantini ti jẹ̀ aṣojú nínú bí amò ẹ̀ẹ̀ di amò ẹ̀ẹ̀, ẹ̀ẹ̀ Kristi dá ìjọba kan sílẹ̀ nínú itàn nàà? Ìdáhùn nàà ni bèẹ̀ ni. Lóri àgbélébùú, èyí tí í ẹ̀ẹ̀ itàn Pérgámù, kì í ẹ̀ẹ̀ Tiatírà, Kristi fi ìjọba “oore-ọ̀fẹ̀” Rẹ̀ múlẹ̀. A dá ìjọba àìnípẹ̀kun sílẹ̀ lóri àgbélébùú, àti pé itẹ̀ ìjọba nàà jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ itẹ̀ kan tí a oò fi múlẹ̀ ní àkókò ọ̀jọ̀ ikeyìn. Itẹ̀ ọ̀jọ̀ ikeyìn nàà jẹ̀ aṣojú ìjọba “ògò” Rẹ̀.

“Ìkéde tí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn nàà ti ẹ̀ẹ̀ ní orúkọ Olúwa jẹ̀ òtítọ̀ pátápátá ní gbogbo ọ̀nà, àwọn iṣẹ̀lẹ̀ tí ó sì tọ́ka sí ń ẹ̀ẹ̀ ní àkókò nàà gan-an. ‘Àkókò nàà pé, ìjọba Ọ̀lórún sì sún mólẹ̀,’ ni iranṣẹ̀ wọn. Ní ọ̀pín ‘àkókò’ nàà—ọ̀gọ̀rín ọ̀sẹ̀ mẹ́sàn-án ti Dáníèlì 9, tí ó yẹ kí ó dé ọ̀dọ̀ Mèsáyà, ‘Eni Àmì-òróró’—Kristi ti gba àmì-òróró Èmí lẹ̀yìn iribọ̀mi Rẹ̀ ní ọ̀wọ̀ Jòhànu ní Jordani. Ìjọba Ọ̀lórún nàà tí wọn ti kéde pé ó sún mólẹ̀ sì jẹ̀ idásílẹ̀ nípa ikú Kristi. Ìjọba yìí kì í ẹ̀ẹ̀, gégé bí a ti kọ̀ wọn láti gbàgbọ̀, ìjọba ayé. Bèẹ̀ ni kì í ẹ̀ẹ̀ ìjọba ọ̀jọ̀ iwájú nàà, aláìlẹ̀kú, tí a ó fi múlẹ̀ nígbà tí ‘ìjọba àti àṣẹ̀, àti ọ̀gò ìjọba tí ó wà lábẹ̀ gbogbo ọ̀run, ni a ó fi fún àwọn ènìyàn àwọn ènì mímọ̀ ti Ọ̀gá-ọ̀ba Ọ̀run jùlọ̀;’ ìjọba àìnípẹ̀kun nàà, nínú èyí tí ‘gbogbo àwọn àkóso yóò maa sìn

ín, yóò sì máa gbòrán sí i.’ Dáníèlì 7:27. Gégé bí a ti lò ó nínú Bíbélì, ọ̀rọ̀ náà ‘ìjọba Ọlórún’ ni a n ló láti tọ́ka sí ìjọba oore-ọ̀fẹ́ àti ìjọba ògo. Pọ̀lù mú ìjọba oore-ọ̀fẹ́ wá sí iran nínú Lẹ̀tà sí àwọn Héberù. Lẹ́yìn tí ó ti tọ́ka sí Kristi, aláabẹ̀bẹ̀ aláánú tí ‘a fi imọ̀lára àìlera wa kàn án,’ àpọ̀sítélì náà wí pé: ‘Nítorí náà, ẹ̀ jẹ́ kí a fi igboya sùn mọ̀ itẹ̀ oore-ọ̀fẹ́, kí a lè rí àánú gbà, kí a sì rí oore-ọ̀fẹ́.’ Héberù 4:15, 16. Itẹ̀ oore-ọ̀fẹ́ n sojú fún ìjọba oore-ọ̀fẹ́; nítorí wíwà itẹ̀ tùmọ̀ sí wíwà ìjọba. Nínú púpọ̀ nínú àwọn ọ̀we Rẹ̀, Kristi lo ọ̀rọ̀ náà ‘ìjọba ọ̀run’ láti tọ́ka sí isẹ̀ oore-ọ̀fẹ́ àtọ̀runwá lórí ọ̀kàn àwọn èniyàn.”

“Nítorí náà, itẹ̀ ọ̀go náà n sàpẹ̀rẹ̀ ìjọba ọ̀go; a sì tọ́ka sí ìjọba yíi nínú ọ̀rọ̀ Olùgbàlà pé: ‘Nígbà tí Ọ̀mọ̀ èniyàn bá dé nínú ọ̀go Rẹ̀, àti gbogbo àwọn àngẹ̀lì mímọ̀ pẹ̀lú Rẹ̀, nígbà náà ni yóò jókòó lórí itẹ̀ ọ̀go Rẹ̀: a ó sì kó gbogbo orílẹ̀-èdè jọ síwájú Rẹ̀.’ Matteu 25:31, 32. Ìjọba yíi sì wà ní ojọ̀ iwájú. A kì yóò gbé e kalẹ̀ títí di ipadàbò kejì ti Kristi.

“A ti dá lórí oore-ọ̀fẹ́ ni a gbé kalẹ̀ lèsèkèsè lẹ́yìn iṣubú èniyàn, nígbà tí a pèsè ètò kan fún iràpadà iran èlẹ̀bì náà. Nígbà náà ni ó ti wà nínú ipinnu àti nípa ilé-í Ọlórún; àti nípasẹ̀ igbàgbó, àwọn èniyàn lè di ọ̀mọ̀-abẹ̀ rẹ̀. Síbẹ̀, a kò fi í múlẹ̀ ní tòótọ̀ títí di ikú Kristi. Kódà lẹ́yìn tí Ó ti bèrẹ̀ isẹ̀-iranṣẹ̀ Rẹ̀ lórí ayé, Olùgbàlà náà, tí agídí àti àimọ̀rírí àwọn èniyàn ti mú rẹ̀, lè ti fà sẹ̀yìn kúrò nínú ẹ̀bọ̀ Kalfàrì. Ní Gẹ̀tisémanì, ago ibànújẹ̀ náà warìrì ní ọ̀wọ̀ Rẹ̀. Kódà nígbà náà, Ó lè ti nu èjẹ̀-òógùn kúrò lójú iwájú Rẹ̀, kí Ó sì ti fi iran èlẹ̀bì náà sílẹ̀ láti sẹ̀gbé nínú àìṣòdodo wọn. Bí Ó bá ti sẹ̀ bẹ̀, kò ní sẹ̀ sẹ̀ kí iràpadà wà fún àwọn èniyàn tí ó ti ṣubú. Sùgbón nígbà tí Olùgbàlà fi ẹ̀mí Rẹ̀ lélé, tí Ó sì fi ẹ̀émí ikẹ̀yìn Rẹ̀ ké pé, ‘Ó parí,’ nígbà náà ni imúṣẹ̀ ètò iràpadà náà di èyí tí a ti fi dájú. A fídí ilé-í igbàlà tí a sẹ̀ fún tokotaya èlẹ̀sẹ̀ ní Èdẹ̀nì múlẹ̀. A ti ìjọba oore-ọ̀fẹ́, èyí tí ó ti wà tẹ̀lẹ̀ nípa ilé-í Ọlórún, múlẹ̀ nígbà náà.” The Great Controversy, 347.

Kristi fi ìjọba àinípẹ̀kun mulẹ̀ nínú itàn àṣotẹ̀lẹ̀ ti Róòmù Kẹ̀fẹ̀rì, kì í sẹ̀ ní ọ̀pin Róòmù Pápà. Ó tún fi ìjọba ọ̀go Rẹ̀ mulẹ̀ ní Ìpadàbò Kejì Rẹ̀, èyí tí ó ní nínú rẹ̀ itàn òjò ikẹ̀yìn, nígbà tí a tú àwọn èfúùfú mẹ̀rin ti Islam sílẹ̀.

“Òjò àkẹ̀yìn n bọ̀ sórí àwọn tí ó mọ̀—nígbà náà gbogbo wọn yóò sì gbà á gégé bí ti igbà àtẹ̀lẹ̀wọ̀.”

“Nígbà tí àwọn àngẹ̀lì mẹ̀rin bá tú ọ̀wọ̀ sílẹ̀, Kristi yóò gbé ìjọba Rẹ̀ kalẹ̀. Kò sí ẹ̀ni tí yóò gba òjò ikẹ̀yìn bí kò sẹ̀ àwọn tí n sẹ̀ gbogbo ohun tí wọn lè sẹ̀. Kristi yóò ràn wá lówọ̀. Gbogbo èniyàn lè jẹ́ aṣẹ̀gun nípa oore-ọ̀fẹ́ Ọlórún, nípasẹ̀ èjẹ̀ Jesu. Gbogbo ọ̀run ní ifẹ̀ nínú isẹ̀ náà. Àwọn àngẹ̀lì ní ifẹ̀ sí i.” Spalding and Magan, 3.

Nígbà tí a bá tú àwọn èfúùfú mẹ̀rin náà sílẹ̀, Kristi máa fi ìjọba Rẹ̀ kalẹ̀. Òjò ikẹ̀yìn àti títú àwọn èfúùfú mẹ̀rin sílẹ̀ jẹ́ aṣojú àwọn isẹ̀lẹ̀ tí n tẹ̀síwájú, bẹ̀ẹ̀ ni kò sí èyíkẹ̀yíi nínú wọn tí ó dúró fún àkókò kan ṣoṣo. Àwọn èfúùfú mẹ̀rin náà dúró fún Ìslámù.

“Àwọn àngẹ̀lì n di í mú àwọn èfúùfú mẹ̀rin, tí a sàpẹ̀rẹ̀ wọn gégé bí ẹ̀ṣin ibínú kan tí n wà láti já bọ̀, kí ó sì sàré kojá lórí gbogbo ojú ilẹ̀ ayé, tí ó mú iparun àti ikú wá ní ọ̀nà rẹ̀.

“Sé a ó ha sùn lórí etí gan-an ayé àinípẹ̀kun? Sẹ̀ a ó di aláìjinnà sí ohun, tutù, àti òkú? A, ibá sẹ̀ pé a lè ní nínú àwọn ijọ wa Ẹ̀mí àti ẹ̀émí Ọlórún tí a mí sínú àwọn èniyàn Rẹ̀, kí wọn lè dúró lórí ẹ̀sẹ̀ wọn kí wọn sì yè. A nílò láti rí í pé ọ̀nà náà há, ẹ̀nu-bodè náà sì hàn. Sùgbón bí a sẹ̀ n gba inú ẹ̀nu-bodè hàn náà wọ̀lé, fifẹ̀ rẹ̀ kò ní ààlà.” Manuscript Releases, idipò 20, 217.

Àwọn ángẹlì ní di ẹ̀şin ibínú tí Ìsílámù mú, tí ń wá ọ̀nà láti bó sílẹ̀, tí ó ń ru ikú àti iparun ní ọ̀nà rẹ̀, ní àkókò tí a ń mí Ẹ̀mí Ọ̀lórún sára àwọn èniyàn Ọ̀lórún. Nígba náà ni wọn dúró lórí ẹ̀şẹ̀ wọn, wọn sì yẹ. Kí a tó mí Ẹ̀mí náà sára wọn, àwọn èniyàn Ọ̀lórún ti kú, nítorí pé ẹ̀mí Ẹ̀mí náà ló mú kí wọn dídẹ̀ dúró kí wọn sì yẹ. Nígba tí Sister White sọ pé a ti dé àkókò kan báyii níbi tí àwọn ẹ̀şẹ̀ ère náà, tí a dà pọ̀ mọ̀ irin àti amọ̀ ẹ̀rẹ̀, tí ń şojú ipapọ̀ ijọ àti ipínlẹ̀, itújádẹ̀ òjò ikeyin sì wà ní ojọ̀ iwájú.

“Ojò ikeyin yóò sọkalẹ̀ lórí àwọn èniyàn Ọ̀lórún. Ángẹlì alágbára kan yóò sì ti ọ̀run sọkalẹ̀ wá, a ó sì fi ògo rẹ̀ tànموله̀ sí gbogbo ayé.” Review and Herald, April 21, 1891.

Ohùn méjì wà nínú Ìfihàn orí kejídínlógún.

“Nígba tí Jésù bèrẹ̀ isẹ̀ òjísẹ̀ Rẹ̀ ní gbangba, Ó wẹ̀ Tẹ́npilì náà mọ̀ kúrò nínú ibàjẹ̀ àimótító rẹ̀ tí ó jẹ̀ àbùkù mímọ̀. Lára àwọn isẹ̀ ikeyin isẹ̀ òjísẹ̀ Rẹ̀ ni iwẹ̀mọ̀ Tẹ́npilì náà ní igbà kejì. Bẹ̀ẹ̀ ni, nínú isẹ̀ ikeyin fún ikilọ̀ sí ayé, a şe ipè méjì tí ó yàtọ̀ sí àwọn ijọ.” Selected Messages, iwé 2, 118.

Ohùn àkókọ̀ jẹ̀ ipè jíjì fún àwọn èniyàn Ọ̀lórún, ohùn kejì sì jẹ̀ ipè jíjì fún àwọn ọ̀mọ Ọ̀lórún miiran tí wọn sì wà ní Bábílónì.

“Àgbáyé kan wà tí ó wà ní ibàjẹ̀, nínú ẹ̀tàn, àti nínú itanranjẹ̀, nínú òjiji ikú gan-an,—ó sùn, ó sùn. Ta ni ń ní ìrora ọ̀kàn láti jí wọn? Ohùn wo ni ó lè dé ọ̀dọ̀ wọn? A mú èrò inú mi lọ sí ojọ̀ iwájú nígba tí a ó fi àmì náà hàn pé, ‘Kíyèsì i, Ọ̀kọ-iyàwó ń bọ̀; ẹ̀ jade lọ padẹ̀ Rẹ̀.’ Şùgbọ̀n àwọn kan yóò ti pé láti rí òróró fún ikúnlẹ̀kún àwọn fitilà wọn, àti pé ní pé jù wọn yóò rí i pé iwà, èyí tí a fi òróró şapeşere rẹ̀, kí í şe ohun tí a lè fi rán ẹnì miiran.” Bible Echo, May 4, 1896.

Nínú àyọkà náà a béèrẹ̀ ibèèrẹ̀ méjì. Ta ni ó ń ní ìrora ọ̀kàn láti jí wọn? Ohùn wo ni ó lè dé ọ̀dọ̀ wọn?

“Ohùn” tí ń jí ayé dídẹ̀ ni ohùn kejì nínú Ìfihàn orí kejídínlógún tí ń pe agbo Miiran ti Ọ̀lórún láti jade kúrò ní Babiloni. Àwọn èniyàn Ọ̀lórún àti ayé náà pẹ̀lú nílò kí a jí wọn dídẹ̀ nípasẹ̀ Ẹ̀kún Àárín Ọ̀ru, èyí tí ó jẹ̀ ààmì miiran lásán fún òjò àkẹ́yìn.

Şé àwọn Millerite tọ̀ ní idánimọ̀ pé ní àwọn ojọ̀ ijọba kẹ́rin ni Kristi yóò dá ijọba àinípẹ̀kun kalẹ̀? Bẹ̀ẹ̀ ni.

Ó fi ijọba “oore-ọ̀fẹ̀” Rẹ̀ múlẹ̀ lórí àgbélébùú, èyí tí ó şẹ̀lẹ̀ ní àkókò itàn ijọba kẹ́rin nínú àşọtẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì. Ijọba náà ni Romu abọ̀rìşà. Nínú Dáníẹ̀lì méjì, şé iyapa kúrò nínú òtító tí ó şáájú ijọ Thyatira ni a şapeşere? Bẹ̀ẹ̀ ni, nítorí amọ̀ tí ó şapeşere àwọn èniyàn Ọ̀lórún yí padà láti di amọ̀ sí amọ̀ ẹ̀rẹ̀. Nítorí náà, níbo ni Thyatira wà nínú ère náà? Tàbí ó ha tilẹ̀ wà nínú ère náà? A şapeşere rẹ̀ nínú ère náà, Nebukadinésàrí sì tan imọ̀lẹ̀ sí òtító náà nígba tí ó dé ibi gíga igbéraga isọ̀ròkẹ̀ rẹ̀ nínú orí kẹ́rin Dáníẹ̀lì.

Ọ̀ba náà sọ, ó sì wí pé, Şé kí í şe Babiloni nílá yíi ni, tí èmi tikára mi ti kọ̀ fún ilẹ̀ ijọba náà nípa agbára ipá mi, àti fún ọ̀lá ògo ọ̀lánílá mi? Danieli 4:30.

Kí idájọ̀ Nébúkádínésàrí tó jẹ̀ ojọ̀ egbèrún méjì lónà ọ̀górún-ún márún-ún àti ogún ti gbígbé bí ẹ̀ranko igbó tó dé, ó fi igbéraga rẹ̀ hàn nípa bíbèèrẹ̀ ibèèrẹ̀ pé bóyá òun kọ̀ ijọba náà tí í şe Bábílónì nílá? Àgbèrẹ̀ tí a rí nínú Ìfihàn mẹtálá-dín-lógún ní àkọ̀şilẹ̀ yíi lórí iwájú orí rẹ̀ pé, “ÀŞÍRÍ,

BÁBÍLÓNÌ ÑLÁ, ÌYÁ ÀWỌN ÀGBÈRÈ ÀTÌ TÌ ÌRÍBOMI ILÈ AYÉ.” Ìjọ Romani, gégé bí Sister White se pé é, ni Bábílóni Ñlá. Orí wúra nínú ère náà n ẹnọ́ fún Bábílóni gidi, ó sì tún n ẹnọ́ fún Bábílóni ti ẹmí, ijọba karùn-ún nínú àsọtẹlẹ̀ Bíbẹ̀lì tí ó ní àbùdá pàtó kan ẹnọ́ gégé bí agbára náà tí ó gba ọgbẹ̀ ikú. Nínú Isaiah mètálélógún, agbára papal tí a ẹnọ́ fún gégé bí Tírè, ni a ó gbàgbé fún ọdún aadọ́rin gégé bí ọjó ọba kan. Bábílóni gidi tí Nébúkádínésàrí ẹnọ́ fún náà gba ọgbẹ̀ ikú tí a mú láradá nígbà tí a lé Nébúkádínésàrí kúrò nínú ijọba rẹ̀ fún ọjó ẹgbẹ̀rún méjì lónà ọgọ́rún-ún márún-ún àti ogún. Bábílóni ñlá gidi jẹ̀ ẹnọ́rẹ̀ Bábílóni ñlá ti ẹmí, àwọn méjèjì sì ní a yọ ijọba wọn kúrò lódò wọn fún ìgbà díẹ̀, lẹ́yìn náà a sì tún dá wọn padà. Àgbèrè Ìfihàn mètálá-dín-lógún kò ní ife fàdákà ní ọwọ̀ rẹ̀, bẹ̀cẹ̀ ní kò ní ife idẹ̀ tàbí irin, ife wúra ni ó ní.

A sì fi aṣọ̀ elése àlùkò àti pupa wọ obinrin náà, a sì fi wúra àti òkúta iyebíye àti iyùn se é lọṣọ̀; ó sì mú ife wúra kan lówọ̀, tí ó kún fún àwọn ohun iríra àti idọ́tí àgbèrè rẹ̀. Ìfihàn 17:4.

Wúra dúró fún Bábílóni gidi, ó sì tún dúró fún Bábílóni ti ẹmí, ijọba karùn-ún nínú àsọtẹlẹ̀ Bíbẹ̀lì tí ó gba ọgbẹ̀ ikú ní ọdún 1798, nígbà tí ijọba kẹfà nínú àsọtẹlẹ̀ Bíbẹ̀lì gba itẹ̀. Bábílóni gidi nínú ère náà ni ijọba fàdákà tẹlẹ̀, ijọba tí ó ní agbára méjì, àwọn Mídíà àti àwọn Pérsia, àti pé iwo Pérsia nínú Dániẹ̀lì méjọ jáde ní ikeyin, ó sì ga jù. Dáriùsì ará Mídíà ni iwo àkókó, àti pé gẹ́nẹ̀ràlì rẹ̀, Kírùsì, jẹ̀ ọmọ Pérsia tí yóò wá di ẹnì tí yóò gba agbára ní ikeyin lẹ́yìn Dáriùsì ọba Mídíà.

Kúrùsì jẹ̀ ẹnọ́rẹ̀ Kristi tí yóò bèrẹ̀ ilàná fifọ̀ àwọn èniyàn Ọlórún sílẹ̀ kúrò ní ìgbẹ̀kùn. Ìjọba Mèdò-Pérsià dúró fún ijọba kẹfà nínú àsọtẹlẹ̀ Bíbẹ̀lì, èyí tí í se Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà. Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ní iwo méjì tí ó dúró fún imọ̀ràn Olóminira àti Púrótẹ́sítàntì. Dáriùsì dúró fún iwo Olóminira ti Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, Kúrùsì sì dúró fún iwo Púrótẹ́sítàntì. Gégé bí Kúrùsì ti bèrẹ̀ ilàná fifọ̀ àwọn èniyàn Ọlórún sílẹ̀ kí wọn lè tún Jerúsálẹ̀mù àti tẹ́npilì kọ, bẹ̀cẹ̀ náà ni Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà jẹ̀ ilẹ̀ tí a gbé díde láti dá àwọn ìgbẹ̀kùn sílẹ̀ kúrò nínú ìgbẹ̀kùn Bábílóni ti ẹmí, kí a lè gbé tẹ́npilì ti ẹmí kalẹ̀, èyí tí àwọn Míléráitì fi ipilẹ̀ rẹ̀ lélé. Ìgbẹ̀kùn gidi ní Bábílóni tí ó jẹ̀ ọdún aadọ́rin jẹ̀ ẹnọ́rẹ̀ ìgbẹ̀kùn nínú Bábílóni ti ẹmí fún ẹgbẹ̀rún kan, ọ̀dúnrún méjì, àti ọgóta ọdún. Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ni àwọn ejika fàdákà nínú ère Nebukadinésàrí.

Ìjọba kẹta ti idẹ̀ ní Gírìsì, èyí tí ó ṣàfihàn ijọba àgbáyé kan. Ìjọba náà ni Àjọ Ìṣọkan Àgbáyé, èyí tí nínú Ìfihàn orí kẹtádínlógún jẹ̀ ijọba náà tí ní ọdún 1798 kò tì dé. Àwọn ọba mẹwàá ti Ìfihàn orí kẹtádínlógún fara mọ̀ ara wọn láti fi ijọba wọn fún àpapọ̀, ijọba kejo, èyí tí ó jẹ̀ ti àwọn méje. Wọn se àdéhùn yìi nítorí pé Orílẹ̀-èdè Amẹ́ríkà fi agbára mú wọn se é, àti nítorí pé ayé n bajẹ̀ lábẹ̀ “ẹ̀fùùfù mẹrin” ti Ìsílámù, tí a tú sílẹ̀ ní àkókò ọ̀jọ̀ ikeyin, èyí tí ó bèrẹ̀ sí í dà jáde ní kíkún ní òfin Ọjó Àikú ní Orílẹ̀-èdè Amẹ́ríkà.

Ní òfin Ọjó Àikú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, Ọlórún fi ijọba “ògo” Rẹ̀ múlẹ̀ bí Ó ti gbé àwọn èniyàn Rẹ̀ sókè gégé bí àsíá láti pe àwọn ọmọ Ọlórún miiran jáde kúrò ní Babiloni. Nípa bẹ̀cẹ̀, iwo Púrótẹ́sítàntì díde ní ikeyin, ó sì ga ju àkókò lọ, ní ibamu pẹ̀lú àwọn iwo méjì ti Mèdò-Pérsia. Nígbà tí Àjọ Ìṣọkan Àgbáyé bá ti fara mọ̀ ọ̀n láti fi ìṣàkóso ayé lé ọwọ̀ pọ̀pọ̀, a tú àwọn ẹ̀fùùfù mẹrin ti Ìsílámù sílẹ̀, a sì dojú kọ ijọba àgbáyé pẹ̀lú ogun tí ó tẹlẹ̀ ikú iwo àkókò ti Gírìsì, èyí tí a fọ̀, tí ó sì mú iwo mẹrin jáde.

Nígbà tí àwòrán náà bá dé esẹ̀ irin (òṣẹ̀lú ijọba) àti amòtẹlẹ̀ tí ó dọ́tí (òṣẹ̀lú ijọ) àti ika esẹ̀ mẹwàá (ọba mẹwàá), òkúta tí a gé jáde kúrò ní orí òkè láifì ọwọ̀ se lu esẹ̀ àwòrán náà. Àwọn Millerite dájú

gégé bí àwòrán Dáníẹ̀lì, gégé bí wọn tí lẹ́ dájú láti ipò tí wọn wà nínú ìtàn àsọtẹ̀lẹ́. Sùgbón Alfa àti Omega máa n fí ìbẹ̀rẹ̀ hàn láti sàpẹ̀júwe òpin, àti àwọn ìjọba mẹ́rin inú àwòrán Nebukadinésàrí dúró fún àwọn ìjọba gidi mẹ́rin tí n sàpẹ̀rẹ̀ àwọn alábaápín ẹ̀mí wọn ní iparí ayé.

Pẹ̀lú àwọn ìjọba ìtàn, Róòmù dide gégé bí ẹ̀kejọ, ó sì jẹ́ tí àwọn méje náà. Nínú Dáníẹ̀lì orí keje, Róòmù dide gégé bí ẹ̀kejọ, ó sì jẹ́ tí àwọn méje náà. Nínú Dáníẹ̀lì orí keje, Róòmù dide gégé bí ẹ̀kejọ, ó sì jẹ́ tí àwọn méje náà. Nínú Íṣipayá orí kẹ̀tálá-dín-lọgbọn, Róòmù dide gégé bí ẹ̀kejọ, ó sì jẹ́ tí àwọn méje náà. Nínú Dáníẹ̀lì orí kejì, èyí tí n sojú itọ́kasí àkókó àwọn ìjọba àsọtẹ̀lẹ́ Bíbẹ̀lì, Róòmù ẹ̀mí ọ̀de ọ̀nì dide gégé bí ẹ̀kejọ, ó sì jẹ́ tí àwọn méje náà. Àpẹ̀júwe àkókó (Alfa) tí àwọn ìjọba àsọtẹ̀lẹ́ Bíbẹ̀lì n tọ́ka sí ikeyìn (Omega).

“A ti dé àkókò kan tí a fí ẹ̀ṣẹ̀ ère náà, nínú èyí tí a dá irin pọ̀ mọ̀ amọ̀ tí ó rẹ̀, sàpẹ̀rẹ̀ iṣẹ̀ mímọ̀ Ọlọrun. Ọlọrun ní àwọn èniyàn kan, àwọn èniyàn àyànfẹ̀, tí ó yẹ kí ìmọ̀ye iyàtò wọn jẹ́ mímọ̀, tí kò gbọ̀dọ̀ di aláìmọ̀ nípa fífí igi, koríko gbígbe, àti idígbe lé orí ipilẹ̀ náà. Gbogbo ọkàn tí ó jẹ́ olóòótọ̀ sí àwọn òfin Ọlọrun yóò rí i pé ààmì iyàtò ìgbàgbọ̀ wà ni Sábààti ọjó keje. Bí ìjọba bá bu ọláfún Sábààti gégé bí Ọlọrun ti pa á láṣẹ̀, yóò dúró nínú agbára Ọlọrun àti nínú ààbò ìgbàgbọ̀ tí a ti fí lé àwọn èniyàn mímọ̀ lówọ̀ lẹ́ẹkan soṣo. Sùgbón àwọn olóṣẹ̀lú yóò gbé sábààti èké ró, wọn yóò sì da ìgbàgbọ̀ ẹ̀sin wọn pọ̀ mọ̀ pípa ọmọ̀ ìjọ papacy yìí mọ̀, ní fífí í ga ju Sábààti tí Olúwa ti yà sí mímọ̀ tí ó sì ti bù kún un, tí ó yà sọ̀tọ̀ fún èniyàn láti pa á mọ̀ ní mímọ̀, gégé bí ààmì lááàrin Ọ̀un àti àwọn èniyàn Rẹ̀ títí dé ẹgbẹ̀rún iran. Ìdapọ̀ ọgbón-ìjọ àti ọgbón-ìjọba ni a fí irin àti amọ̀ náà sàpẹ̀rẹ̀. Íṣòkan yìí n sọ gbogbo agbára àwọn ìjọ di aláìlera. Fífún ìjọ ní agbára ìjọba yìí yóò mú àbájáde búburú wá. Ó fẹ̀rẹ́ jẹ́ pé àwọn èniyàn ti kojá ibi tí ifaradà Ọlọrun ti lẹ́ fara da wọn mọ̀. Wọn ti fí agbára wọn sínú ìṣẹ̀lú, wọn sì ti darapọ̀ mọ̀ papacy. Sùgbón àkókò yóò dé nígbà tí Ọlọrun yóò jẹ́ àwọn tí wọn ti sọ òfin Rẹ̀ di asán níyà, iṣẹ̀ búburú wọn yóò sì padà bọ̀ sórí ara wọn.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 4, 1168.

Alfa àti Omega ti sọ ọ̀ye aṣáájú-ọ̀nà tó pé nípa Dáníẹ̀lì 2 di “tuntun.”

Eni tí ó sì jókòó lórí itẹ̀ náà wí pé, Wò ó, Ẹ̀mi n sọ ohun gbogbo di tuntun. Ó sì wí fún mi pé, Kọ́ ọ́ sílẹ̀: nítorí ọ̀rọ̀ wònyí jẹ́ ọ̀títọ̀, wọn sì jẹ́ olóòótọ̀. Ó sì tún wí fún mi pé, Ó ti ṣẹ. Ẹ̀mi ni Alfa àti Omega, ìbẹ̀rẹ̀ àti òpin. Ẹ̀mi yóò fí omi láti inú orísun omi iyè fún ẹ̀ni tí ọ̀nጵbẹ̀ n gbẹ̀ láisanwó. Ìfihàn 21:5, 6.